

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 12. De Sacramentis in specie præcipuè de Baptismo & Confirmatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

De Sacramentis in specie, & præcipue
Baptismo & Confirmatione.

I. De his sequentia dogmata tradit Catholicæ
Primum est, Baptismum, quem omnes pro Sacramento
eunt, etiam Hæretici, in vera & naturali aqua admittunt
dum esse; cum aquæ solius Scriptura meminerit. Hæ-
men dogmati variè se opposuerunt, nam Manichæi
aquam rejiciebant, à Diabolo, ut putabant, productam
leucus & Hermias eam non admittebant, quia ad
baptismum spectabat, Christi autem baptismus potius
administrandus videbatur. Jacobitæ loco aquæ
dente figuram Crucis in frontibus exprimebant. A-
ni pro aqua substituebant Verba: *Ego sum aqua* &
therus omnem liquorem balnei nomine nuncupabat
que adeò etiam vinum, lac, & cervisiam pro materia
admittebat.

II. Secundum dogma est, formam baptismi
esse, vel eam, quam Latini adhibent dicentes: *Ego
in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*; vel
Græci usurpant dicentes: *Baptizetur N. in nomine
hæc enim forma est conformis illis Christi verbis
Baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus
Et antiquæ traditioni Pontificumque Pelagii & Zosimi
finitioni. Contra hoc dogma pugnant in primis
nomine ignoti Patris, in veritate Matris omnium
mine descendens JESU baptizantes. Ariani
Patris per Filium in Spiritu Sancto baptismum
Brentius legitimam quidem hanc formam agnoscat
non necessariam.*

III. Tertium dogma est, baptismum non
essitate præcepti, sed etiam necessitate mediæ
esse ad salutem; quia sic colligitur ex c. 3. Joan. *Qui
natus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non pergit in
gnum cælorum.* Contraria huic dogmati est
glanorum negantium Baptismum necessarium esse
tionem peccati originalis, licet ad assecutionem

cessariam putent. Item modernorum Hæreticorum, absolute negantium esse necessitate medii necessarium.

IV. Quartum dogma, Ministrum baptismi solemniter esse solos Presbyteros vel Diaconos, non solemniter vero etiam Laicos ratione præditos, sic enim ex Conciliis, & communi sensu SS. Patrum habetur. Unde hæresis est doctrina Calvini docentis etiam in casu necessitatis nemini licitum esse baptizare, nisi ordinato Ministro.

V. Quintum dogma est, infantes licite & valide baptizari; tum quia circumcisio, quæ erat figura baptismi, etiam Infantibus administrabatur; tum quia etiam Infantes indigent remedio salutis, si hoc tempore mori eos contingeret. Contrarium tamen pertinaciter docuerunt Anabaptistæ, & nonnulli alii.

VI. Sextum dogma est, Infantibus per baptismum vere infundi habitum fidei, spei, & caritatis; nullam tamen actualem fidem esse necessariam, nisi quatenus ipse baptismus est professio fidei, & quatenus pro ipsis Patrini fidem profitentur; quæ doctrina habetur tum ex Conciliis, tum ex communi sensu SS. PP. & Theologorum. Contra quam tamen pugnant imprimis Lutherani docentes, actualem fidem & inclinationem ad diligendum Deum requiri in Infantibus, sicut S. Joannes Baptista in utero exultavit. Deinde Sacramentarii negantes ullam fidem etiam habituales esse necessariam.

VII. Septimum dogma est, Baptismum ex opere operato delere omnem culpam & pœnam, gratiamque & alios habitus virtutum annexos conferre, ac characterem imprimere, uti ex Scriptura, Conciliis, & communi sensu Theologorum habetur. Contra quod dogma Hæretici apud Bellarminum I. c. c. 12. docent, baptizatum non posse damnari, nisi nollet credere, liberari quoque ab omnina divinæ & humanæ legis, obligatione, ac omnibus votis; imò solam etiam memoriam Baptismi justificare à peccatis post Baptisma paratis.

VIII. Octavum dogma est, Baptismum Joannis non fuisse Sacramentum ex opere operato justificans; quia con-
tinet illos, qui olim à S. Joanne baptizati fuerant, iterum fuisse baptizatos, quod fieri non debuisset, si ille baptismus fuisset

isset verum Sacramentum. Contrarium tamen Lutherus Petilianum Donatistam docuit.

IX. Nonum dogma est, Confirmationem esse Sacramentum à Christo institutum. Uti tum ex S. Scriptura Luc. ult. *Sedet in cervice, quoad usque induamini* & *alio.* Tum ex Conciliis, & SS. Patribus probari potest. Contra hoc dogma pugnant Novatiani, Donatistæ, Waldenses & multi ex Lutheranis & Calvinistis.

X. Decimum dogma est, Ministrum Sacramenti ordinarium esse solum Episcopum, uti Concilia & SS. Patres communi consensu docent & vel ex eo etiam probatur confirmatio sit complementum Baptismi, & ad salutem militiam Christianam, atque adeo à primario Ministro peragi debeat. Contrarius tamen error est in Calvinis, Kemnitii & aliorum, hoc officium etiam Presbyteris simplicibus concedentium.

§. XIII.

De Sacramento Eucharistiæ.

I. Primum dogma est, in almo SS. Eucharistiæ Sacramento post panis & vini consecrationem, Dominum IESUM Christum, verum Deum ac hominem realiter ac substantialiter, sub specie illarum rerum contineri absque substantia panis & vini. Ut Concilium Trid. S. 13. can. 1. definiuit & colligitur uti illo Jo. 6. *Panis, quem ego dabo, caro mea est promissa* & *Et ex ipsis formæ consecrationis verbis; Hoc est corpus meum.* Huic dogmati se opponunt Simoniani & Manichei, Gnostici, Arcontici, Donatistæ, Albigenes, negantes se corpus Christi. Deinde Calvinus & Zwinglii, dum duntaxat signum ibidem contineri dicebant. Idem Lutherus cum asseclis, qui panem cum corpore manere contendit.

II. Secundum dogma est, sub qualibet specie quantumcumque parva totum Christum contineri. Concilium Tridentinum can. 3. traditio, & Scripturae 6. docent. Contrarium tamen sentiunt Calvinus